

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP Khoa Công Nghệ Thông Tin

UNETI

Phần 2. NN lập trình C++

CHƯƠNG 5 CÂU LỆNH LẶP

Chương 5 – Câu lệnh lặp

- 5.2 Lệnh while
- 5.3 Lệnh do ... while

Chương 5 – Câu lệnh lặp

Câu lệnh lặp – loop statement

 Hành động được lặp đi lặp lại trong khi một điều kiện nào đó còn được thỏa mãn

Ví dụ:

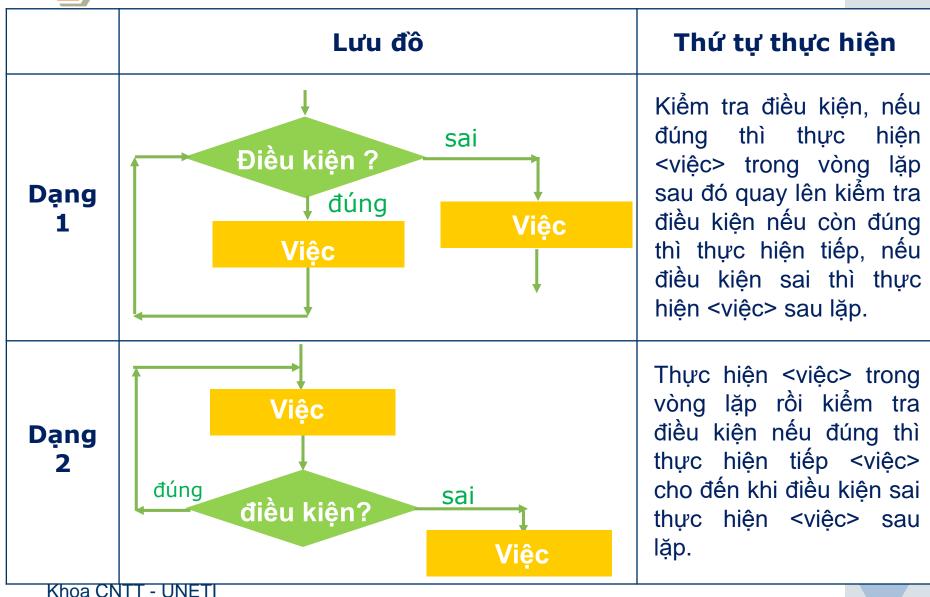
- In danh sách các số từ 1 đến 10 ra màn hình, mỗi số trên một dòng
- Nếu danh sách vẫn còn số thì tiếp tục in ra cho đến hết danh sách.

```
cout<<1<<endl;
cout<<2<<endl;
...
cout<<10<<endl;</pre>
```

10 lần lệnh cout

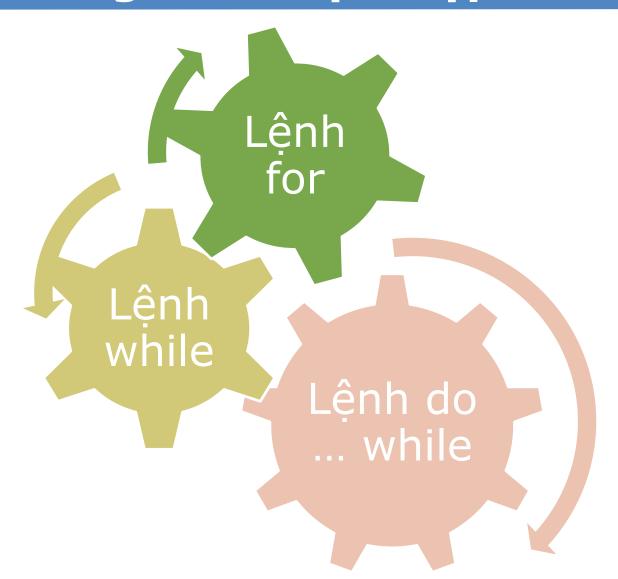

Chương 5 Câu lệnh lặp

Chương 5 Câu lệnh lặp

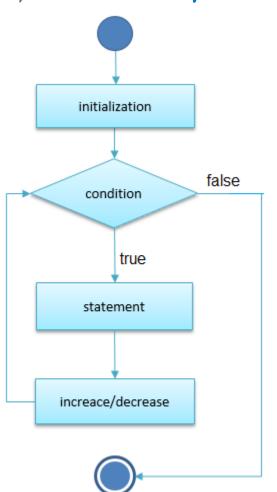

Cú pháp

for(initialization; condition; increase/decrease)

statement;

- initialization (lệnh khởi tạo):
 khởi tạo giá trị cho biến điều khiển
 vòng lặp
- condition (điều kiện): để dừng
 vòng lặp
- **increase/decrease**: tăng/giảm biến điều khiển
- statement: lệnh trong vòng lặp

Ví dụ: In danh sách các số từ 1 đến 10 ra màn hình. Mỗi số trên một dòng.

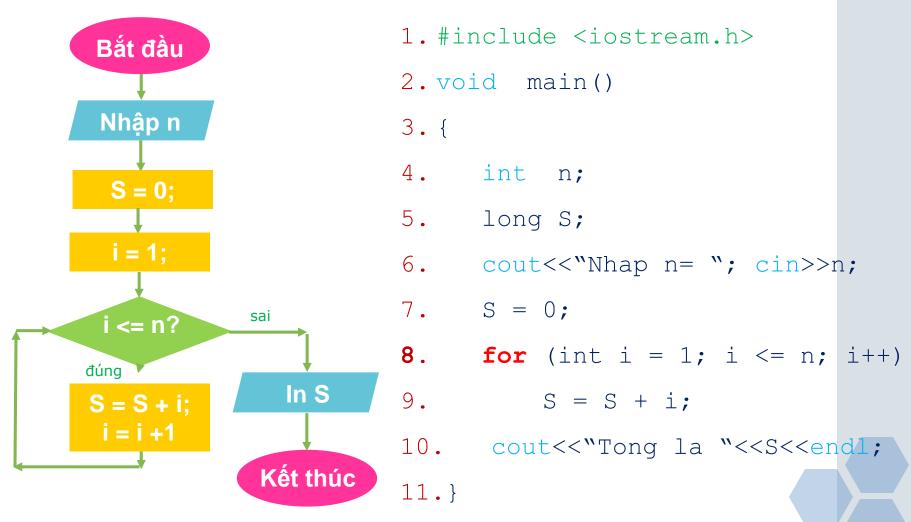
```
for(int i=1; i <= 10; i++)
    cout<<i<<end1;</pre>
```

Ví dụ: In danh sách các số từ 10 đến 1 ra màn hình. Mỗi số trên một dòng.

```
for(int i=10; i >= 1; i--)
    cout<<i<<endl;</pre>
```


Vi du: Tính tổng S = 1 + 2 + 3 + ... + n

Cú pháp

```
for(initialization; condition; increase/decrease)
    statement;
```

Lưu ý

- initialization và increase/decrease nếu có nhiều lệnh thì ngăn cách nhau bởi dấu ,
- Các đối số của lệnh for có thể thiếu nhưng dấu ; cần được giữ nguyên
- statement có từ 2 lệnh trở lên thì đặt trong cặp dấu
 { ... }

Vi du: Tính tổng S = 1 + 2 + 3 + ... + n

```
1. #include <iostream.h>
2. void main()
3. {
4. int i, n;
                                 Lệnh khởi tạo có 2 lệnh ngăn
5.
  long S;
                                 cách nhau bởi dấu,
6. cout << "Nhap n= "; cir
     for (i = 1, S = 0; i \le n; i++)
7.
          S = S + i;
8.
9.
   cout << "Tong la " << S << endl;
10.}
```


Vi du: Tính tổng S = 1 + 2 + 3 + ... + n

```
1. #include <iostream.h>
2. void main()
3. {
4. int i = 1, n;
5.
  long S = 0;
  cout<<"Nhap n= ";
6.
     for (;i <= n;)</pre>
7.
          S = S + i;
8.
           i = i + 1;
9.
10.
```

Vòng for khuyết lệnh khởi tạo, lệnh tăng/giảm nhưng dấu ; vẫn được giữ nguyên

Lệnh trong vòng lặp có từ 2 lệnh trở lên đặt trong cặp dấu { ... }

cout<<"Tong la "<<S<<endl;</pre>

12.}

11.

Các lỗi thường gặp khi viết lệnh for

```
for (count=0; count<totalNumbers;)
{
     cin>>aNum;
     sum += aNum;
}
Biến điều khiển không
được cập nhật sau mỗi
     lần lặp
```

```
for (count=0; count<totalNumbers;count++);
{    cin>>aNum;
    sum += aNum;
}
```

Không có dấu ; ở đây

Ví dụ: Viết chương trình tính tổng S = 2 + 4 + 6 + ... + 2n

```
1. #include <iostream.h>
2.int main()
3. {
4. int i,n;
5. \qquad long S = 0;
6.
  cout<<"Nhap vao so n: ";cin>>n;
7. for (i=1; i<=n; i++)
8.
            S = S + 2*i;
9.
    cout << "Tong S = " << S << endl;
10.
11. return 0;
12.}
```

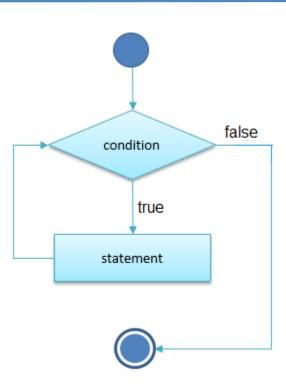

5.2 Lệnh while

Cú pháp

while (condition)
 statement;

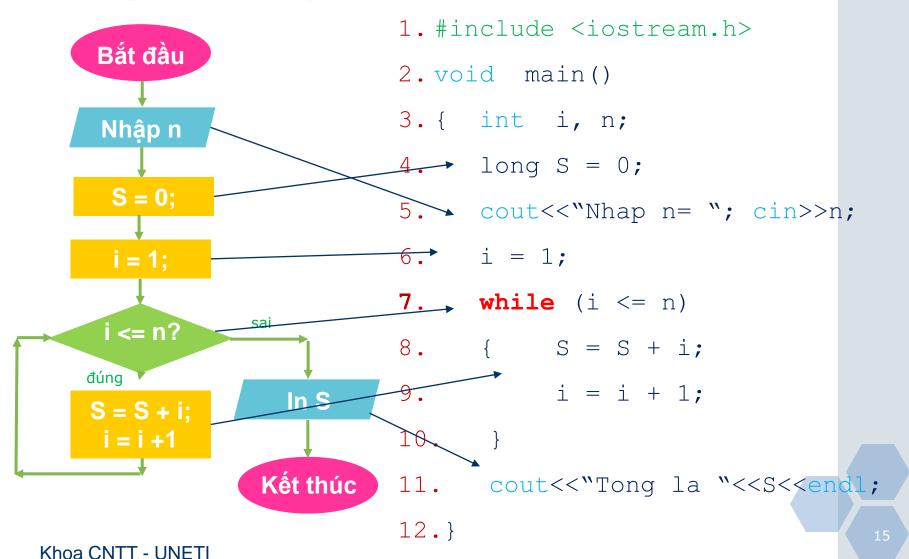
- Vòng lặp while không tự động khởi tạo giá trị biến điều khiển
- Và không tự động tăng giá trị của biến điều khiển
- Dùng cho vòng lặp không biết trước số lần lặp

5.2 Lệnh while

Vi du: Tính tổng S = 1 + 2 + 3 + ... + n

5.2 Lệnh while

Ví dụ: Viết chương trình tính tổng S = 2 + 4 + 6 + ... + 2n

```
1.#include <iostream.h>
2.int main()
3. {
4. int i = 2, n;
5. \quad long S = 0;
6. cout << "Nhap vao so n: "; cin>>n;
7. while (i \le 2*n)
  \{ S = S + i;
8.
9.
           i = i + 2;
10.
11. cout << "Tong S = " << S << endl;
12. return 0;
13.}
```


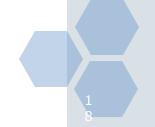
- Lệnh nào sau đây không phải là cấu trúc lặp trong C++?
 - A. for
 - B. while
 - C. do ... while
 - D. repeat ...until

- 2. Khi nào lệnh while (x <100) thực thi?
 - A. Khi x nhỏ hơn 100
 - B. Khi x lớn hơn 100
 - C. Khi x bằng 100
 - D. Khi x lớn hơn bằng 100

3. Giá trị cuối cùng của x khi đoạn chương trình được chạy là bao nhiêu?

A. 9

B. 10

C. 0

D. 1

```
int x;
for (x=0; x<10; x++) { }</pre>
```


4. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?

```
1 #include <iostream.h>
A. 10 11 12 13
                        14
                                 2 int main () {
                                     int a;
B. 11 12 13 14
                        15
                                    a = 10:
                                     for (; a < 15; ) {
                                       cout<<"\t"<<a:
C. 10 11 12 13 14 15
                                       a++;
                                 10
                                     return 0;
D. 11 12 13 14
                                 11 }
```


5. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?

```
A. 1 2 3 4 5
```

```
B. 0 2 4 6 8 10
```

```
C. 2 4 6 8 10
```

```
D. 0 2 4 6 8
```


- 6. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?
- A. ABCDEF
- B. AAAAAABCDEF
- C. AAAAABCDE
- D. AAAAABCDEF

```
1 #include <iostream.h>
2 int main()
3 {
4     int i = 0;
5     char ch = 'A';
6     while(i++ < 5 || ++ch <= 'F')
7     {
8         putchar(ch);
9     }
10
11     return 0;</pre>
```


- 7. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?
- A. Hello
- B. Không in gì
- C. HelloHello
- D. Báo lỗi cú pháp

```
1 #include <iostream.h>
2 int main()
3 {
4    int k;
5    for (k = -3; k < -5; k++)
6         cout<<"Hello";
7    return 0;
8 }</pre>
```


- 8. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?
- A. Hello
- B. Báo lỗi cú pháp
- C. HelloHello
- D. Không in gì

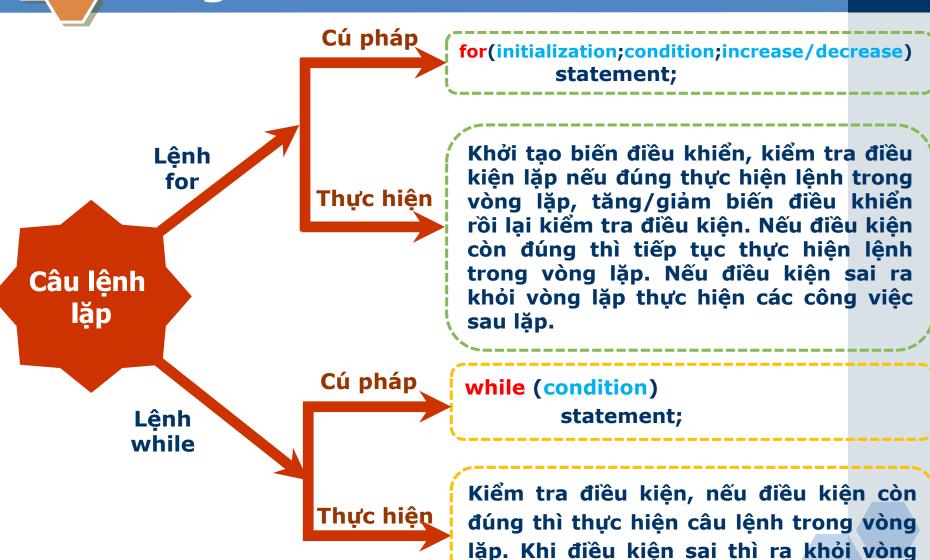
```
1 #include <iostream.h>
2 int main()
3 {
4    int k;
5    for (k = -5; k < -3; k++)
6         cout<<"Hello";
7    return 0;
8 }</pre>
```


- 9. Đoạn lệnh sau cho kết quả thế nào?
- A. True
- B. False
- C. Báo lỗi cú pháp
- D. TrueFalse

```
1 #include <iostream.h>
2 int main()
3 {
4    int i = 0;
5    while (i = 0)
6         cout<<"True\n";
7    cout<<"False\n";
8    return 0;
9 }</pre>
```


lặp thực hiện công việc sau lặp.

Câu hỏi lý thuyết

- 1. Nêu cú pháp câu lệnh for? Cho ví dụ.
- 2. Nêu cú pháp câu lệnh while? Cho ví dụ.
- 3. Phân biệt lệnh for và lệnh while.

Bài tập

Viết chương trình C++ thực hiện các công việc sau:

- 1. Nhập vào số nguyên dương n. In ra tất cả các ước số của n.
- 2. Nhập vào số nguyên dương n. In ra các số nguyên tố trong phạm vi n.
- 3. Nhập vào số nguyên dương n. In ra các số hoàn hảo trong phạm vi n. Biết số hoàn hảo là số có tổng các ước số không kể chính nó bằng chính số đó.

Ví dụ: $1 + 2 + 3 = 6 \Rightarrow 6$ là số hoàn hảo

Bài tập

Viết chương trình C++ thực hiện các công việc sau:

- 4. Tính tổng $S = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}$
- 5. Tính tích P = 1*3*5* ... * (2n-1)
- 6. Nhập vào một số thực cho đến khi số 0 được nhập vào:
 - a) Đếm số phần tử đã nhập, không kể số 0
 - b) Tính trung bình cộng các phần tử đã nhập
 - c) Trong đó có bao nhiều phần tử âm

Bài tập

Viết chương trình C++ thực hiện các công việc sau:

- 7. Nhập vào một ký tự cho đến khi dấu * được nhập vào:
 - a) Đếm số ký tự đã nhập, không kể dấu *
 - b) Trong đó có bao nhiều ký tự 'k'
- 8. Nhập vào 2 số nguyên dương p, q. Tìm và in ra màn hình UCLN và BCNN của p và q.